

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE ZA ROK 2018*

2018	Nieodpłatna pomoc prawna
------	--------------------------

Zaborskie Towarzystwo Naukowe zaangażowało się w realizację ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej. Zgodnie z ustawą z dnia 5 sierpnia 2015r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2015r. poz. 1255) powiaty realizują od dnia 1 stycznia 2016 roku zadania zlecone z zakresu administracji rządowej polegające na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej.

Nieodpłatna pomoc prawna przysługuje:

- 1) Osobom, którym w okresie 12 miesięcy poprzedzających zwrócenie się o udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej zostało przyznane świadczenie pomocy społecznej i wobec których w tym okresie nie wydano decyzji o zwrocie nienależnie pobranego świadczenia,
- 2) Osobom, które posiadają Kartę Dużej Rodziny,
- 3) Kombatantom lub osobom będącym ofiarami represji wojennych i okresu powojennego,
- 4) Weteranom lub weteranom poszkodowanym,
- 5) Osobom, które nie ukończyły 26 lat,
- 6) Osobom, które ukończyły 65 lat,
- 7) Osobom, które w wyniku wystąpienia klęski żywiołowej, katastrofy naturalnej lub awarii technicznej znalazły się w sytuacji zagrożenia lub poniosły straty,
- 8) Kobietom w ciąży
- 9) Osobom, o których mowa w punktach od 1-8, wymagającym niezwłocznego uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej w przypadku sytuacji kryzysowej lub zdarzenia losowego.

Wymagane dokumenty (przynajmniej jeden z wymienionych):

- oryginał lub odpis decyzji o przyznaniu świadczenia z pomocy społecznej lub zaświadczenia o udzieleniu świadczenia,
- pisemne oświadczenie, że nie wydano decyzji o zwrocie nienależnie pobranego świadczenia
- ważna Karta Dużej Rodziny,
- ważne zaświadczenie o uprawnieniach kombatanczkich lub osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego,
- ważna legitymacja weterana lub weterana poszkodowanego,
- dokumenty stwierdzające tożsamość,
- pisemne oświadczenie, że osoba jest uprawniona do jej uzyskania, a z uwagi na sytuację kryzysową lub zdarzenie losowe nie jest w stanie przedstawić dokumentów.
- dokument potwierdzający ciążę.

Nieodpłatna pomoc prawna obejmuje:

- a) poinformowanie osoby uprawnionej o obowiązującym stanie prawnym, o przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach,
- b) wskazanie osobie sposobu rozwiązania jej problemu prawnego,

- c) udzielenie pomocy w sporządzeniu projektu pisma w sprawach dotyczących punktów a i b z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym się postępowaniu sądownoadministracyjnym,
- d) sporządzenie projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowym, ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego w postępowaniu sądownoadministracyjnym.

Nieodpłatna pomoc prawna nie obejmuje spraw:

- a) podatkowych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej,
- b) z zakresu prawa celnego, dewizowego i handlowego,
- c) związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, z wyjątkiem przygotowania do rozpoczęcia tej działalności.

Zaborskie Towarzystwo Naukowe w 2018 roku prowadziło punkty nieodpłatnej pomocy prawnej:

w powiatach województwa pomorskiego:

- Powiat Chojnicki, Miasto Słupsk, Powiat Słupski, Powiat Bytowski, Powiat Starogardzki, Powiat Tczewski, Powiat Nowodworski

w powiatach województwa kujawsko-pomorskiego:

- Miasto Grudziądz, Miasto Toruń, Powiat Golubsko-Dobrzyński, Powiat Świecki, Powiat Chełmiński, Powiat Toruński, Powiat Radziejowski, Powiat Lipnowski, Powiat Rypiński, Powiat Aleksandrowski, Powiat Brodnicki

w powiatach województwa zachodniopomorskiego:

- Powiat Sławieński, Powiat Szczecinecki, Powiat Gryficki, Powiat Stargardzki

w powiatach województwa warmińsko-mazurskiego:

- Powiat Nowomiejski, Powiat Działdowski, Powiat Iławski, Powiat Kętrzyński

w powiatach województwa mazowieckiego:

- Powiat Mławski.

Oprócz standardowych działań wynikających z ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, prowadzone były szerokie działania promocyjne, informacyjne i edukacyjne w powiatach. W ramach działań edukacyjnych została założona strona internetowa <http://www.darmowapomoc.com.pl/>, na której były umieszczane informacje o systemie nieodpłatnej pomocy prawnej funkcjonującej na podstawie Ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji: komu przysługuje nieodpłatna pomoc prawna, jakie są niezbędne dokumenty, które trzeba przedstawić chcąc skorzystać z porad, co obejmuje i czego nie obejmuje nieodpłatna pomoc prawna.

W ramach działań edukacyjnych i promocyjnych wydaliśmy i rozpowszechniliśmy plakaty, ulotki, broszury informujące o ustawowym systemie nieodpłatnej pomocy prawnej z informacją, gdzie znajdują się punkty w powiatach, przez kogo są prowadzone, w jakich godzinach są czynne, komu przysługuje nieodpłatna pomoc prawna. Prowadzone były również działania edukacyjne dla dzieci, młodzieży i seniorów. Opracowane zostały lekcje multimedialne dla młodzieży.

W 2019 roku Zaborskie Towarzystwo Naukowe będzie prowadziło punkty nieodpłatnej pomocy prawnej:

w powiatach województwa pomorskiego:

- Powiat Chojnicki, Powiat Słupski, Powiat Bytowski, Powiat Kościerski, Powiat Starogardzki, Powiat Tczewski,

w powiatach województwa kujawsko-pomorskiego:

- Miasto Grudziądz, Miasto Toruń, Powiat Golubsko-Dobrzyński, Powiat Świecki, Powiat Chełmiński, Powiat Radziejowski, Powiat Lipnowski, Powiat Aleksandrowski, Powiat Brodnicki,

w powiatach województwa zachodniopomorskiego:

- Powiat Szczecinecki, Powiat Kamieński, Powiat Stargardzki,

w powiatach województwa warmińsko-mazurskiego:

§ NIEODPŁATNA POMOC PRAWNA

2018	Zaborskie Biuro Porad Obywatelskich
------	-------------------------------------

Od października 2009 roku Zaborskie Towarzystwo Naukowe, w partnerstwie ze Związkiem Biur Porad Obywatelskich w Warszawie, prowadzi Zaborskie Biuro Porad Obywatelskich w Brusach. Każdy może tam bez względu na wiek, płeć, narodowość, wykształcenie, status majątkowy, miejsce zamieszkania uzyskać bezpłatną, rzetelną, wyczerpującą poradę lub informację obywatelską.

Gmina Brusy zapewniła lokal o odpowiednim standardzie, a Związek Biur Porad Obywatelskich szkolenia, staże, dostęp do sieci poradniczej. Zaborskie Biuro Porad Obywatelskich uzyskuje najwyższe oceny jakościowe swoich porad-oceniane przez prawników Związku Biur Porad Obywatelskich.

W 2018 roku biura porad prawnych i obywatelskich prowadzone przez ZTN były czynne w następujących miejscowościach i godzinach:

Brusy - porady były udzielane od poniedziałku do czwartku w godz. 8.30. – 14.00 oraz w piątki w godz. 8.00 -12.00 przy ul. Armii Krajowej 1 w Brusach (budynek przy stadionie);

Konarzyny - porady były udzielane co dwa tygodnie, w czwartki w godz. 14.30 - 16.00 w Gminnym Ośrodku Kultury w Konarzynach;

Lipnica - porady były udzielane co dwa tygodnie, w czwartki w godz. 12.00 - 14.00 w Urzędzie Gminy Lipnica.

Poza wyznaczonymi godzinami istniała możliwość indywidualnego umówienia się na poradę.

Zaborskie Towarzystwo Naukowe przywiązuje ogromną wagę do polubownego rozwiązywania sporów i prowadziło intensywne działania promujące mediacje.

W 2019 roku Zaborskie Towarzystwo Naukowe nadal będzie **prowadzić wolontarystyczne** udzielanie bezpłatnych porad prawnych i obywatelskich oraz mediacji w Brusach, Konarzynach i Lipnicy, przy zaangażowaniu samorządów, które użyczyły nieodpłatnie lokale. Osoby zainteresowane uzyskaniem porady mogą umawiać się telefonicznie pod numerem telefonu 791 530 803.

11.04.2018	XV Zaborski Konkurs Ekologiczny o Złote Kocanki Piaskowe
------------	--

XV Zaborski Konkurs Ekologiczny o Złote Kocanki piaskowe odbył się 11 kwietnia 2018 roku w Kaszubskim LO w Brusach.

Uczestniczyło w nim 22 uczniów z szkół podstawowych i ponadpodstawowych z Brus, Chojnic, Tucholi i Wiela. Konkurs polegał na rozpoznawaniu gatunków roślin na podstawie zdjęć.

Uczestnicy musieli przygotować się ze znajomości 250 gatunków rosnących na Kaszubach. Zwyciężył Mateusz Muzolf z Technikum Leśnego w Tucholi ze znakomitym wynikiem 71,5 pkt. na 90 możliwych pkt., drugie miejsce zajęła Zuzanna Miętka ze Szkoły Podstawowej we Wielu, a trzecie Natasza Gierszewska z Kaszubskiego LO w Brusach. Kolejne miejsca zajęli: Julia Połczyńska z II LO w Chojnicach, Kacper Sosnowski z TL w Tucholi i Maja Hejnicka z SZP nr 7 w Chojnicach.

Pracę uczestników oceniało jury w składzie: Justyna Rymon Lipińska z Zaborskiego Parku Krajobrazowego, Anna Szulta z Parku Narodowego „Bory Tucholskie”, Agnieszka Żywicka z ZTN, Piotr Chybowski z Nadleśnictwa Rytel i Mirosław Łangowski z Nadleśnictwa Czersk.

Nagrody dla uczestników ufundowali: Park Narodowy „Bory Tucholskie”, Zaborski Park Krajobrazowy, Wdzydzki Park Krajobrazowy, Nadleśnictwa Czersk, Rytel i Przymuszewo oraz Zaborskie Towarzystwo Naukowe. Obsługę techniczną zapewniło Kaszubskie Liceum Ogólnokształcące. Zdjęcia i prezentacje konkursowe przygotował Zbigniew Gierszewski prezes ZTN.

28.05.2018	Gminny Konkurs Krajoznawczy "Znam swoją małą ojczyznę"
------------	---

Gminny Konkurs Krajoznawczy "Znam swoją małą ojczyznę" odbył się 28 maja 2018 r. o godz. 11.00. w Kaszubskim Liceum Ogólnokształcącym w Brusach. Patronem honorowym konkursu był Burmistrz Brus, a organizatorami konkursu dla uczniów z terenu Gminy Brusy było Zaborskie Towarzystwo Naukowe oraz Kaszubskie Liceum Ogólnokształcące. Galeria zdjęć wykorzystanych w tym konkursie dostępna jest na stronie www.ztn.com.pl.

27.07-05.08.2018	XIV Plener Męcikał 2018
------------------	--------------------------------

Twórcy lokalni mieli możliwość wymiany doświadczeń i technik artystycznych z twórcami przyjezdnymi. Artyści przybyli z różnych stron Polski wywieźli ze sobą багаż pozytywnych doświadczeń, przeżytych miłych chwil wśród gościnnych mieszkańców Ziemi Zaborskiej wraz z dostarczoną literaturą na temat naszego regionu (promocja rejonu).

Konieczność realizacji zadania wynikała również z potrzeby propagowania alternatywnych form spędzania wolnego czasu. Wzmacniania poczucia własnej wartości uczestników zadania. Wyzwała to inicjowanie amatorskiego ruchu artystycznego.

W plenerze udział wzięło łącznie 10 artystów:

Katarzyna Krysiak – Kołatka – Gotelp – malarstwo

Sylwia Walkowska – Czersk - malarstwo

Agnieszka Kurkowska – Nowy Świat – architektura krajobrazu

Zbigniew Gierszewski – Brusy – fotografika

Natasza Gierszewska – Brusy – malarstwo, fotografika

Świętosława Sobiepan – Paryż – malarstwo

Romana Małecka – Kwakowo – malarstwo, rzeźba

Jadwiga Antczak – Pruszków – malarstwo

Joanna Mankiewicz – Męcikał – fotografia

Sławomir Mankiewicz – Męcikał – fotografia

W warsztatach plastycznych uczestniczyło 16 dzieci i młodzieży z powiatu chojnickiego, a w szczególności z Gminy Brusy, z Męcikała, Brus, Czyczków, Zalesia. Dzieci i młodzież samodzielnie wykonały pracę plastyczną pt. Malujemy w plenerze – obraz natury, zaćmienie księżyca.

Wystawa poplenerowa opatrzona katalogami wystawy odbyła się w Galerii Oczko w Męcikale od 04.08.2018 do 30.09.2018. W Urzędzie Miejskim w Brusach w listopadzie i grudniu 2018r. była pokazana wystawa prac dzieci biorących udział w warsztatach, a w lipcu/sierpniu 2019r. będzie pokazana wystawa prac plenerowiczów.

Dofinansowanie pokryło koszt zakupu materiałów dla twórców na plener, materiałów dla dzieci i osób niepełnosprawnych na warsztaty, sztalugi malarskiej, masy ceramicznej na warsztaty dla dzieci, koszt obramowania powstałych prac plenerowiczów i dzieci pokazywanych na wystawach, ram i antyram, zakup ręczników dla dzieci biorących udział w warsztatach, koszt zakupu dla dzieci biorących udział w warsztatach poczęstunku na ognisko (kiełbaski, pieczywo, woda mineralna, ketchup), koszt zakupu poczęstunku na wernisaż (soki owocowe, słodczyce), wydanie katalogu.

.09-11.2018

Mały Mistrz Obserwacji Przyrody

Mały Mistrz Obserwacji Przyrody to projekt edukacyjny **Zaborskiego Towarzystwa Naukowego**. Skierowany do 5 i 6-letnich dzieci z Gminy Brusy. W sumie ok. 270 dzieci w grupach 7 do 25-osobowych uczestniczyło w prezentacji gatunków, a następnie w zajęciach warsztatowych, gdzie z fotografii roślin robiły „łączkę” i opisywały znajdujące się na niej kwiaty. Kontynuacją zajęć było rysowanie wybranych gatunków roślin. Zebrane prace służyły do przygotowania wystawy na finał. Gdzie po sprawdzeniu i powtórce zdobytej wiedzy dzieci otrzymały dyplomy uczestnictwa, upominki oraz słodycze. Projekt miał na celu nauczenie dzieci rozpoznawania gatunków roślin kwiatowych, przekazanie elementarnej wiedzy o ekologii tych roślin, walorach użytkowych, w tym leczniczych, a także uświadomienie zagrożenia jakie niosą gatunki trujące. Przede wszystkim chodzi jednak o uwrażliwienie na piękno i różnorodność gatunkową świata roślin i potrzebę jego ochrony. Projekt finansowany był ze środków Wojewódzkiego Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku.

.09-11.2018	Niepodległa dla wszystkich
--------------------	-----------------------------------

Zaborskie Towarzystwo Naukowe we współpracy z grupą nieformalną "RYŚ" realizowało projekt "Niepodległa dla wszystkich". Grupa nieformalna "Rys" podejmuje wiele działań mających na celu promocję i rozwój Sołectwa Męcikał, Gminy Brusy, powiatu chojnickiego, województwa pomorskiego, m.in. poprzez popularyzację historii działalności partyzanckiej tajnej organizacji wojskowej "Gryf Pomorski" o wyzwolenie ziemi Kaszub ręk okupanta hitlerowskiego, działania na rzecz promocji i rozwoju, wzmacnianie więzi miejscowej ludności z małą ojczyzną, pielęgnowanie jej tradycji, poszerzanie grona miłośników i sympatyków historii regionu.

W ramach projektu zostały przeprowadzone "Żywe lekcje historii"-wykłady i prelekcje w szkołach z historyczną bronią i w mundurach z epoki. Prelekcje odbyły się w szkołach w następujących miastach/miejscowościach: Brusy, Chojnice, Czapiewice, Osowo k/Karsina, Klawkowo, Kłodawa.

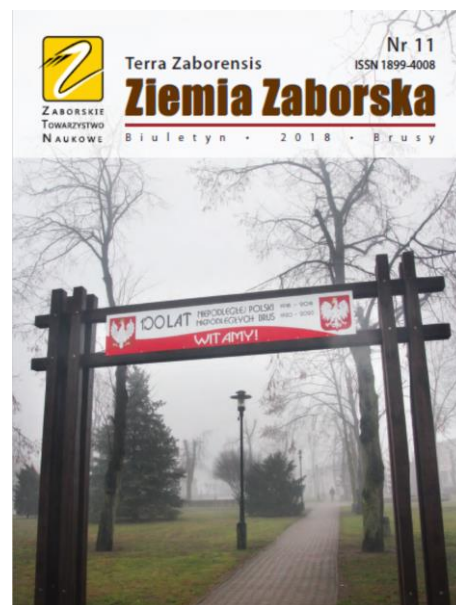
Zaplanowana została inscenizacja historyczna, która miała uatrakcyjnić obchodzone święto odzyskania niepodległości - 11 listopada 2018 r. Zaplanowaliśmy m.in. założenie obozu patriotycznego z kuchnią polową w centrum Brus, gdzie były przedstawione scenki historyczne z najważniejszych wydarzeń związanych z odzyskiwaniem niepodległości.

„Projekt dofinansowany w ramach Funduszu AKUMULATOR SPOŁECZNY, ze środków Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego Program Fundusz Inicjatywy Obywatelskich”.

.12.2018	Wydanie biuletynu Ziemia Zaborska nr 11/2018
-----------------	---

Kontynuacja czasopisma, które ma być trwałe, stać się forum prezentacji i wymiany myśli na tematy związane z kulturą Ziemi Zaborskiej, jej roli w kulturze Kaszub i Polski, a w przyszłości także jednym z łączników współpracy regionów zjednoczonej Europy. Biuletyn daje możliwość szerokiej prezentacji walorów kulturowych i przyrodniczych Ziemi Zaborskiej, twórczości jej byłych i obecnych mieszkańców, a także aktywności społecznej, kulturalnej i proekologicznej obywateli i instytucji pozarządowych z tego terenu. Ma też być głosem w aktualnych sprawach dotyczących regionu, w szczególności statusu języka kaszubskiego oraz platformą prezentacji inicjatyw władz samorządowych i instytucji pozarządowych na rzecz rozwoju regionu i promocji ich osiągnięć. Szczególnie ma przypominać wydarzenia rocznicowe związane z regionem.

Wydano biuletyn w nakładzie 750 egz. Pismo jest możliwie szerokim forum prezentującym dorobek naukowy, popularnonaukowy, dydaktyczny i literacki osób związanych z regionem Zaborów.

12.12.2018

XIII Konkurs Ornitologiczny o Kulika Wielkiego

XIII konkurs ornitologiczny o Kulika Wielkiego odbył się 12 grudnia 2018 roku w Kaszubskim LO w Brusach. Organizatorem było Zaborskie Towarzystwo Naukowe i Kaszubskie LO w Brusach oraz Zaborski Park Krajobrazowy. W konkursie wzięli udział uczniowie z sześciu szkół podstawowych i ponadgimnazjalnych z Brus, Chojnic, Lipusza, Czerska i Tucholi. Mieli do rozwiązania test, rozpoznawanie gatunków na zdjęciach i głosów ptaków. Testy i prezentacje przygotował Zbigniew Gierszewski (nauczyciel w Kaszubskim LO, prezes Zaborskiego Towarzystwa Naukowego)

Prace uczestników oceniało jury w składzie: Maria Chybowska (Park Narodowy „Bory Tucholskie”), Dorota Krzoska (Zaborski Park Krajobrazowy), Piotr Chybowski (Nadleśnictwo Rytel), Marek Sobczak (Nadleśnictwo Czersk) i Edmund Spierewka (Zaborskie Towarzystwo Naukowe). Dyplomy i nagrody otrzymali wszyscy uczestnicy dzięki sponsorom: Park Narodowy „Bory Tucholskie”, Zaborski Park Krajobrazowy, Nadleśnictwo Rytel, Nadleśnictwo Czersk, Zaborskie Towarzystwo Naukowe, Urząd Miejski w Brusach, Centrum Edukacji Ekologicznej w Gdańsku.

Pierwsze miejsce zajął Mateusz Muzolf z Technikum Leśnego w Tucholi. Drugie miejsce zajął Jarosław Piechowski z Zespołu Szkół w Chojnicach, a trzecie Hubert Fryca z LO w Czersku. Kolejne miejsca zdobyli Adrian Kloskowski i Dawid Kozanecki z Technikum Leśnego w Tucholi oraz Patrycja Knitter z KLO w Brusach.

***Sprawozdanie przedstawia szerzej niektóre projekty stowarzyszenia realizowane w 2018r.**